

Liikunta lapsena ja nuorena avain koulutus- ja työurilla menestymiseen?

Jaana Kari

Jyväskylän yliopiston kauppakorkeakoulu & LIKES-tutkimuskeskus

VIERASKYNÄ

Liikkumattomuus tulee liian kalliiksi

Vieraskynä: Arki- ja hyötyliikunnan väheneminen on merkittävä yhteiskunnallinen ja kansantaloudellinen ongelma, johon on tartuttava kaikilla hallinnonaloilla.

PÄÄKIRJOITUS 6.12.2012

Jan Vapaavuori

Lapsuuden liikuntaharrastus lihottaa palkkapussia aikuisena

Aktiivinen liikuntaharrastus lapsena näkyy palkkapussissa nelikymppisenä. Tutkimuskeskus Likesin tutkimuksesta käy ilmi, että lapsena aktiivisesti liikkuneiden poikien ansiotulot olivat aikuisina suuremmat kuin vähän liikkuneilla lapsilla.

Terveys 26.2.2016 klo 10:54 | päivitetty 26.2.2016 klo 10:59

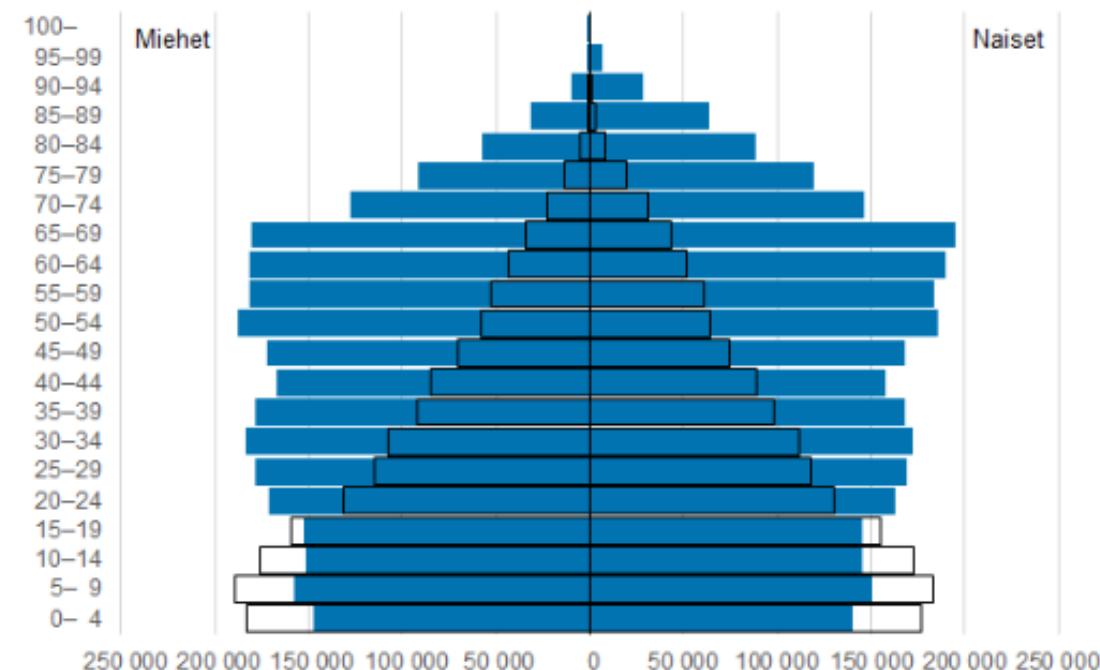
Teksti: TEPPO JÄRVINEN

Mikä hoito on kannattavaa?

– tuottavuushyppyyn
liikuntaporkkanan
avulla

Tutkimus: Liikunta parantaa koulumenestystä ja lisää kouluttautumista – liikkuvilla lapsilla puoli numeroa parempi keskiarvo

Väestön ikärakenne 31.12.

Lähde: Tilastokeskus, Väestörakenne

□ 1917 ■ 2016

HS

UKK-instituutin johtaja:
Liikkumattomuuden hinta 1-2 miljardia
euroa

KOTIMAA 28.9.2014 21:23

Minna Nalbantoglu HELSINGIN SANOMAT

Miksi tarkastelussa koulutus- ja työurat?

1. Onko liikunnalla merkitystä koulutus- ja työurien kehityksessä?
2. Menestyvätkö liikkujat vähemmän liikkujia paremmin työmarkkinoilla?

Miksi tarkastelussa koulutus- ja työurat?

1. Onko liikunnalla merkitystä koulutus- ja työurien kehityksessä?
 2. Menestyvätkö liikkujat vähemmän liikkujia paremmin työmarkkinoilla?
- ✓ Liikunnan pitkäaikaiset seuraukset
 - ✓ Koulutus yksi tärkeimmistä investoinneista inhimilliseen pääomaan
 - ✓ Väestöllinen huoltosuhde
 - ✓ Tuottava työväestö yksi talouskasvun perusta

Mitä tiedetään?

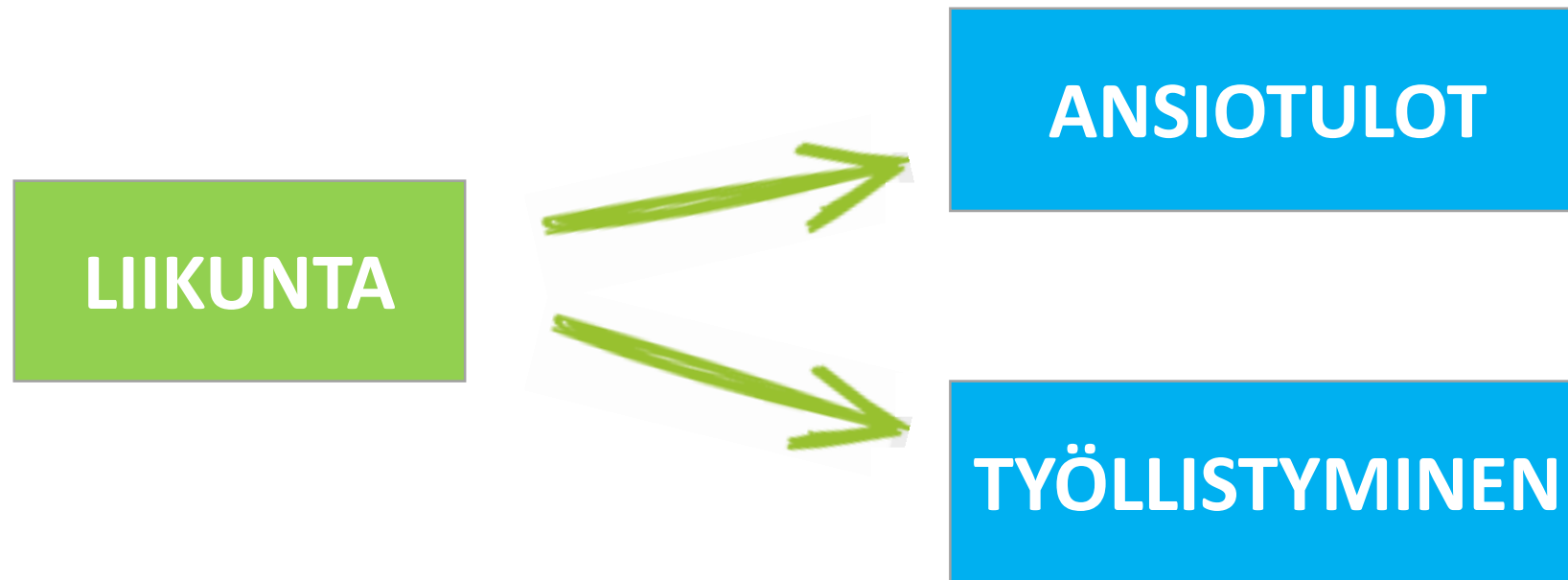
LIIKKUVA KOULU
skolan i rörelse

LIIKUNTA JA KOULUTUS

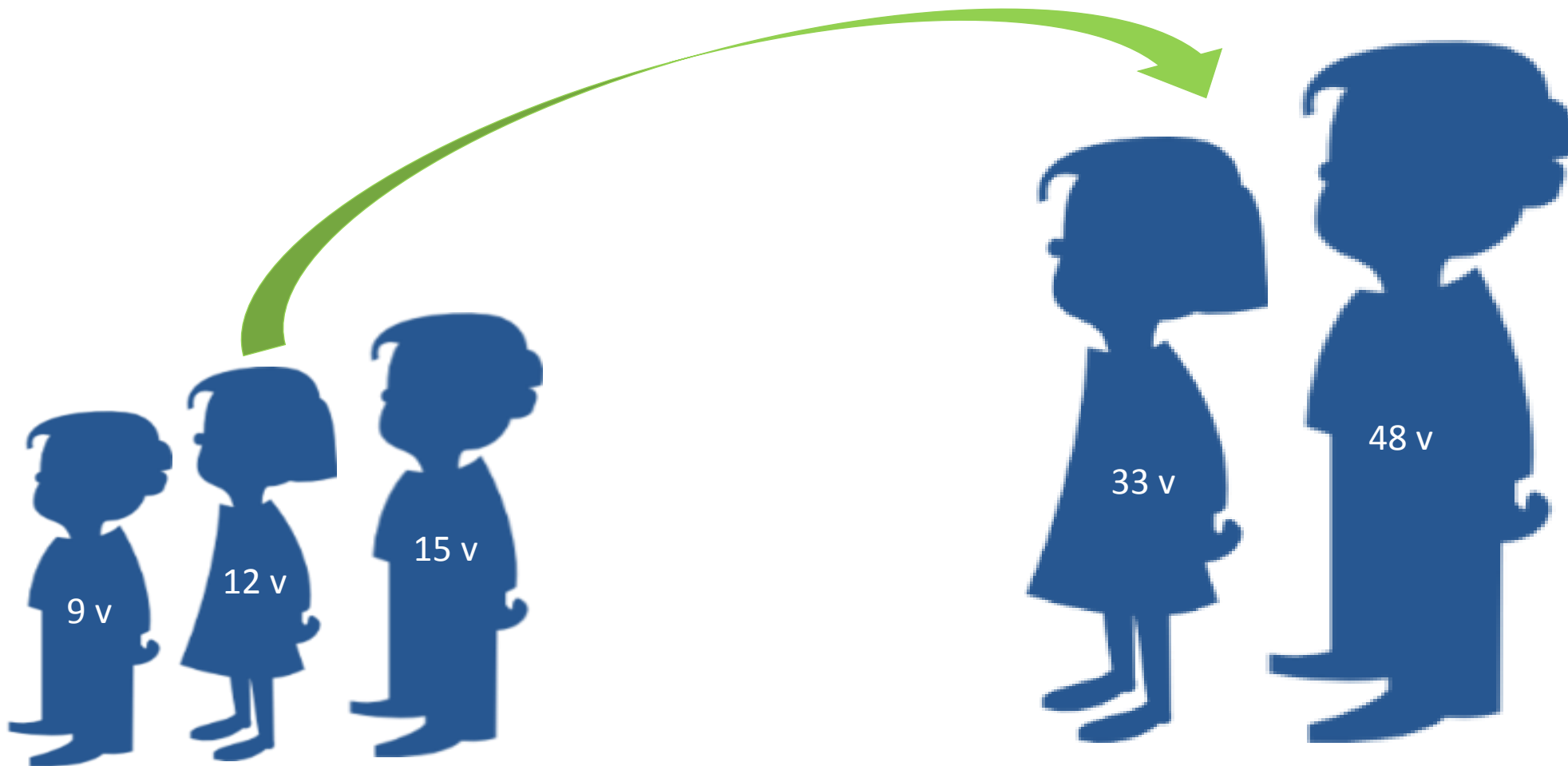
Liikunta myönteisesti yhteydessä
oppimisen edellytyksiin (kognitiivinen
toimintakyky, keskittymiskyky, käyttäytyminen,
viihtyvyys), **koulumenestykseen** ja **koulutus-
tasoon** (Fox ym. 2010; Kantomaa 2017; Long ja
Caudill 1991; Stevens ym. 2008 Syväoja 2015;
Syväoja ym. 2012)

Liikunta aikuisuudessa ja työmarkkinatulemat

Nyt, entä 30-vuoden päästä?

LIIKKUVA KOULU
skolan i rörelse

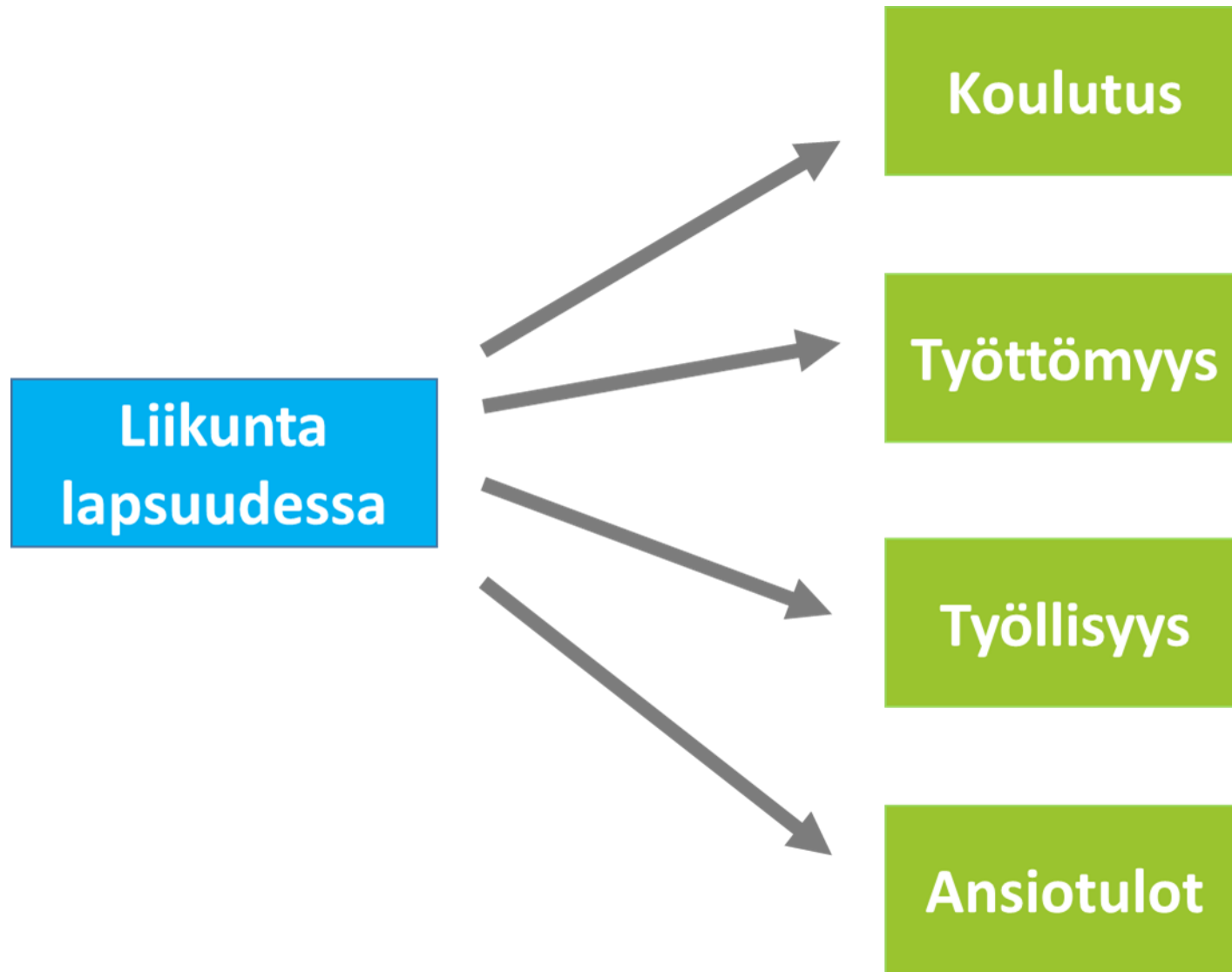
Onko lapsuudessa ja nuoruudessa
harrastettu liikunta yhteydessä
koulutus- ja työmarkkinatulemiin
aikuisuudessa?

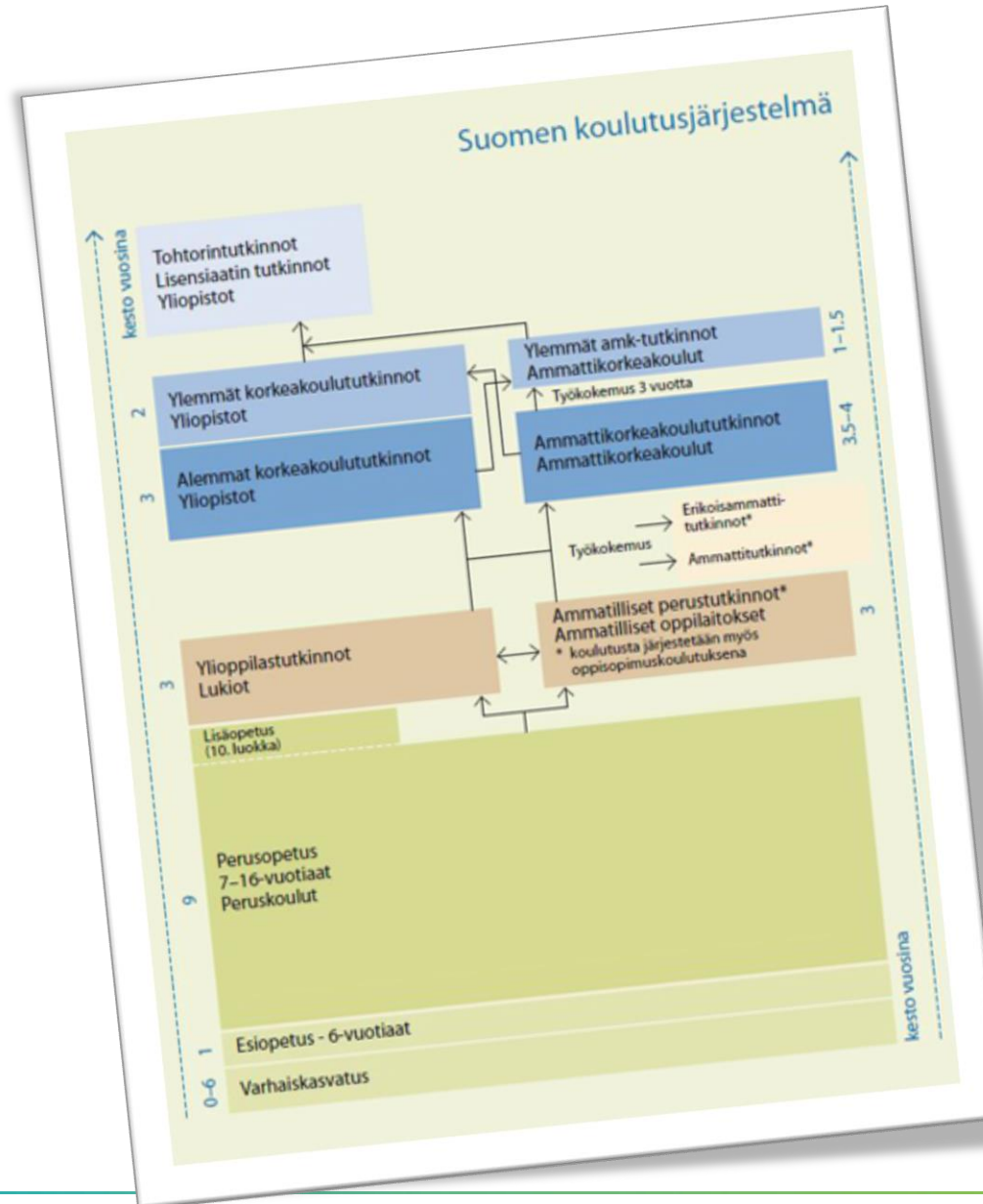
Mihin tulokset perustuvat?

- Väitöstutkimus: Liikunta ja työurat
- Aineistona Lasten Sepelvaltimotaudin riskitekijät -tutkimus yhdistettynä Tilastokeskuksen rekistereihin
- Tutkimusaineisto vuosilta 1980 – 2012
- Liikunta-aktiivisuus elämänkaaren eri vaiheissa
- Rekisteripohjaiset koulutus- ja työmarkkinatiedot yli 10-vuoden ajalta

Koulutus

LIIKKUVA KOULU
skolan i rörelse

Lähde: Opetushallitus; Kasvatus, koulutus ja tutkinnot

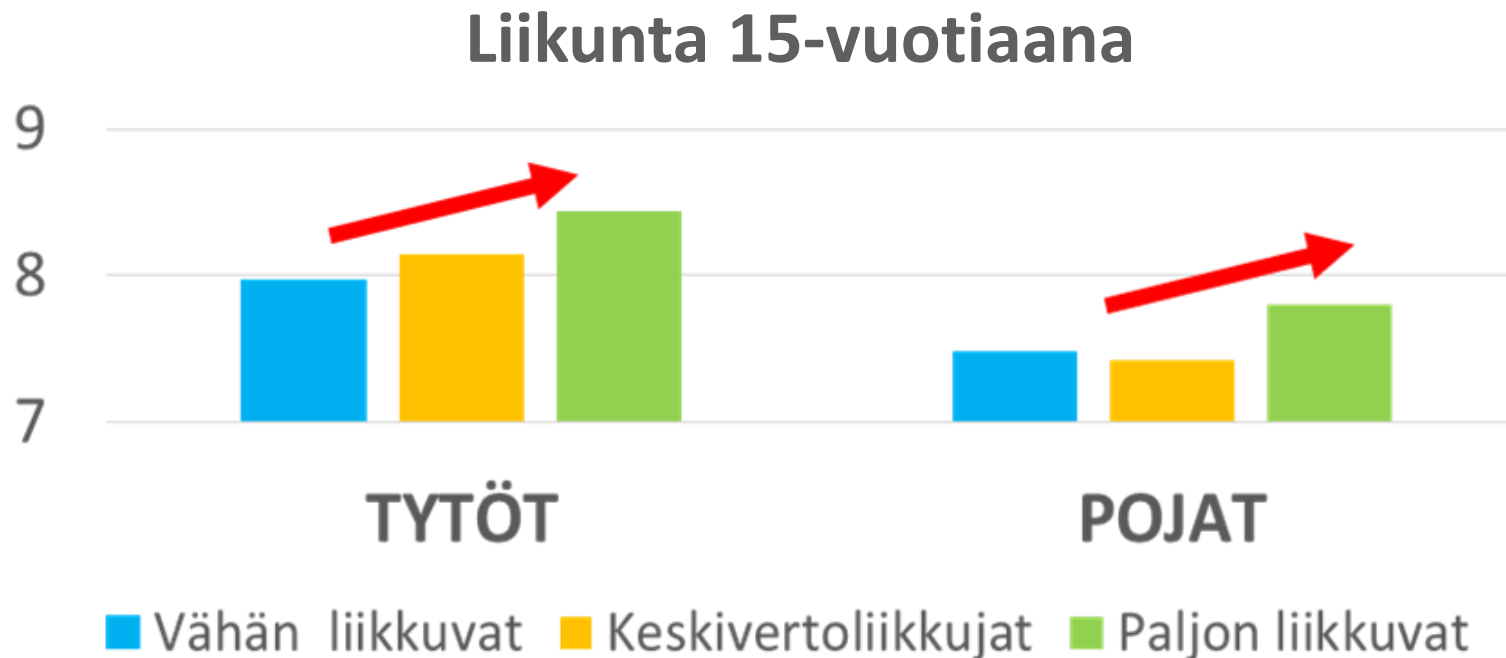
Tausta: Liikunta ja koulutus

- Liikunta mitattu **12- ja 15-vuotiaana**:
 - ✓ Vapaa-ajan liikunta koulutuntien ulkopuolella
 - ✓ Osallistuminen urheiluseuran harjoitukseen
 - ✓ Osallistuminen kilpailuihin
 - ✓ Muutos liikunnassa 12-vuotiaasta 15-vuotiaaksi
- Koulutustiedot:
 - ✓ Keskiarvo peruskoulun päättyessä (itse-raportoitu)
 - ✓ Koulutusvuodet aikuisuudessa (rekisteripohjainen)
- Analyyseissä on huomioitu **perhetausta** (vanhempien koulutus, perheen tulot ja perheen koko) ja **lapsen terveys**

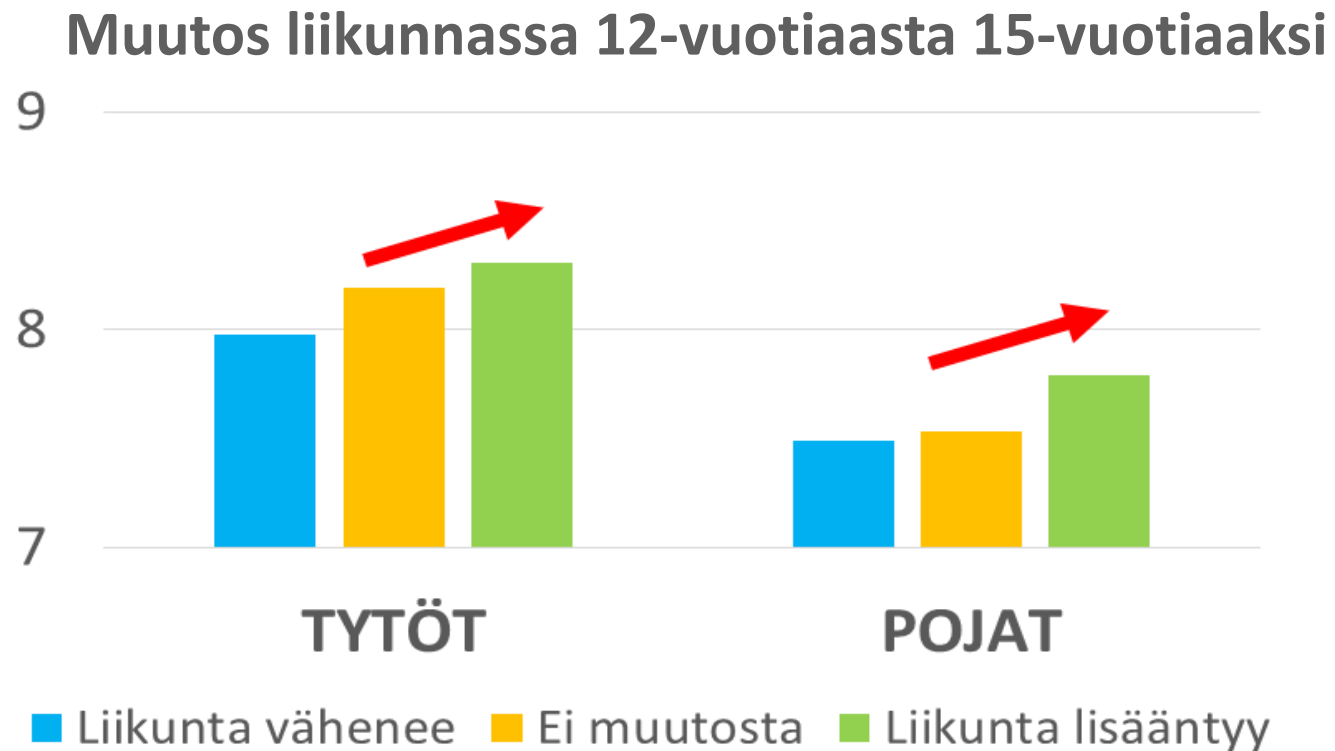
Koulumenestys

- Paljon liikkuneilla tytöillä ja pojilla on keskimäärin noin **puoli arvosanaa korkeampi** keskiarvo peruskoulun päättyessä verrattuna vähän liikkuneisiin (Kari ym. 2017)

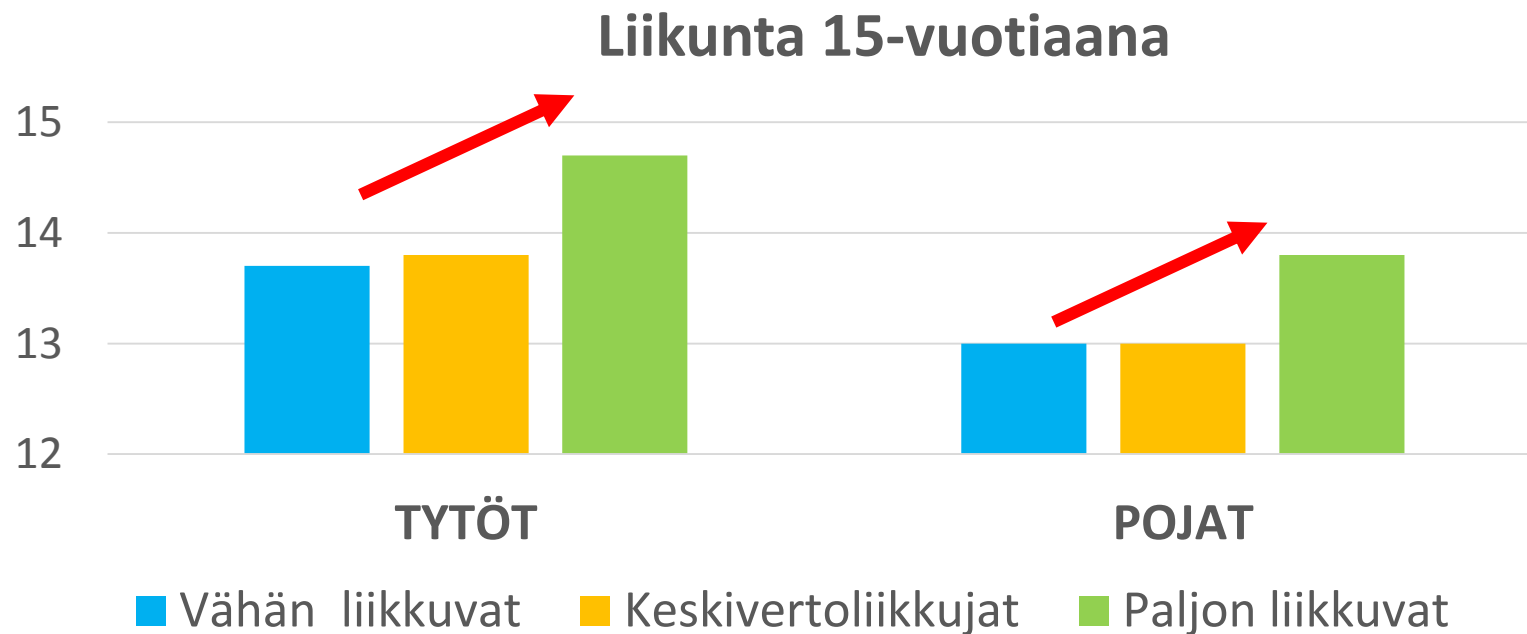
Koulumenestys

- Liikunta-aktiivisuuden lisääntymisen on **positiivisesti** yhteydessä koulumenestykseen (Kari ym. 2017).

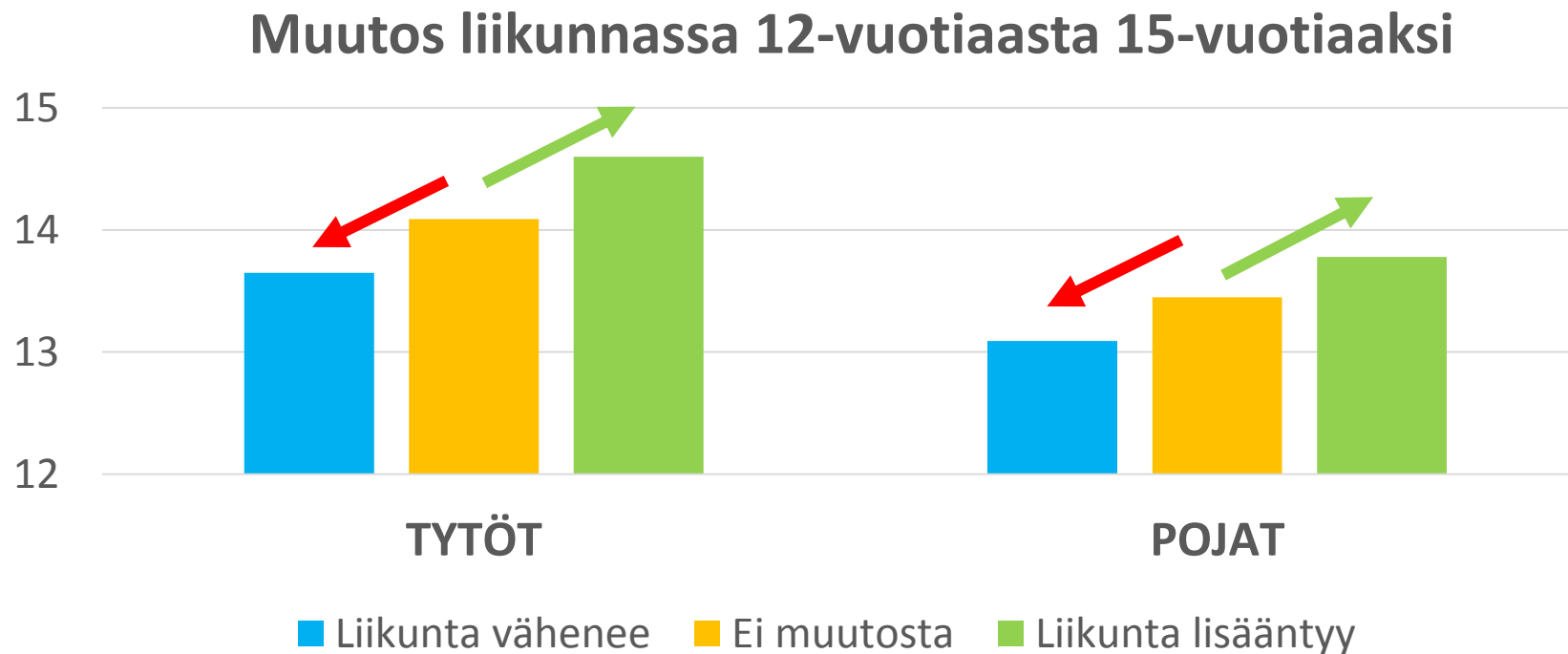
Koulutustaso

- Koulutusvuosien määrässä ero paljon liikkuvien ja vähän liikkuvien välillä on noin **vuosi** (Kari ym. 2017).

Koulutustaso

- Liikunta-aktiivisuuden lisäämisellä lapsuudessa ja nuoruudessa **myönteinen** merkitys koulutustasoon aikuisuudessa (Kari ym. 2017).

Työurat

Tausta: Liikunta ja ansiotulot

- Liikunta mitattu **9-, 12- ja 15-vuotiaana:**
 - ✓ Vapaa-ajan liikunta koulutuntien ulkopuolella
 - ✓ Osallistuminen kilpailuihin
- Keskimääräiset ansiotulot vuosilta 2000–2010.
- Analyyyseissä on huomioitu **perhetausta** (vanhempien koulutus, perheen tulot ja perheen koko) ja **lapsen terveys**

Ansiotulot

- Lapsuuden liikunta-aktiivisuus on yhteydessä **korkeampiin** pitkän aikavälin ansiotuloihin (+10 – 20%).
- Tulos nähtävissä erityisesti **pojilla**.
- Kun työllisyyskuukaudet huomioitu, yhteys liikunnan ja ansiotulojen välillä merkitsevä myös tytöillä.
 - Liikunnallisesti aktiivisemmilla parempi työmarkkinoille kiinnittyminen.

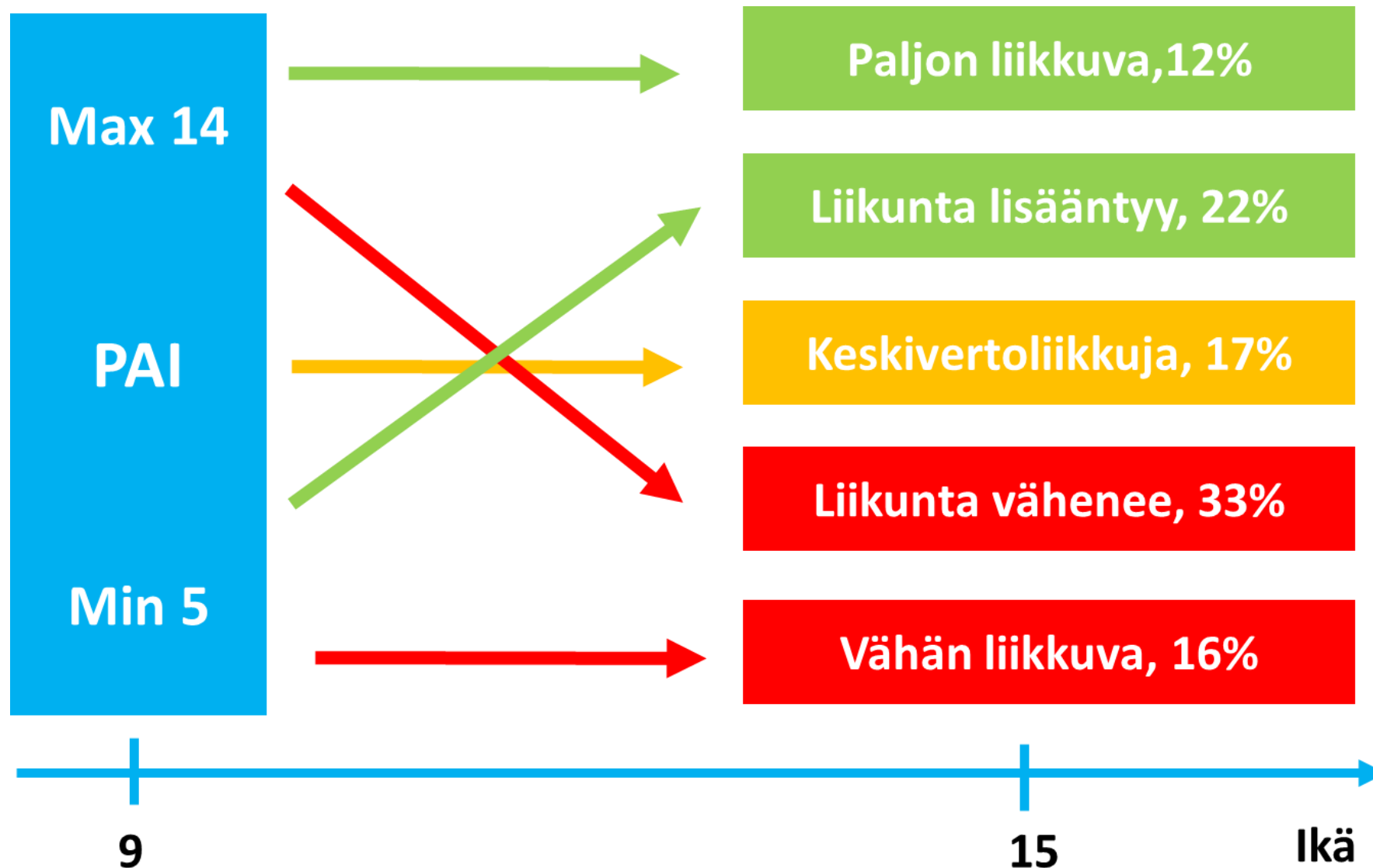

Tausta: Liikunta ja työmarkkinoille kiinnittyminen

- Liikunta mitattu **9- ja 15-vuotiaana**:
 - ✓ Vapaa-ajan liikunta koulutuntien ulkopuolella
 - ✓ Muutos liikunnassa 9-vuotiaasta 15-vuotiaaksi
- Työuratietoja 1997–2010:
 - ✓ Työllistymisen todennäköisyys
 - ✓ Työttömyyskuukaudet
 - ✓ Työllisyyskuukaudet
- Analyyyseissä on huomioitu **perhetausta** (vanhempien koulutus, perheen tulot ja perheen koko) ja **lapsen terveys**

Muutos liikunnassa 9-vuotiaasta 15-vuotiaaksi

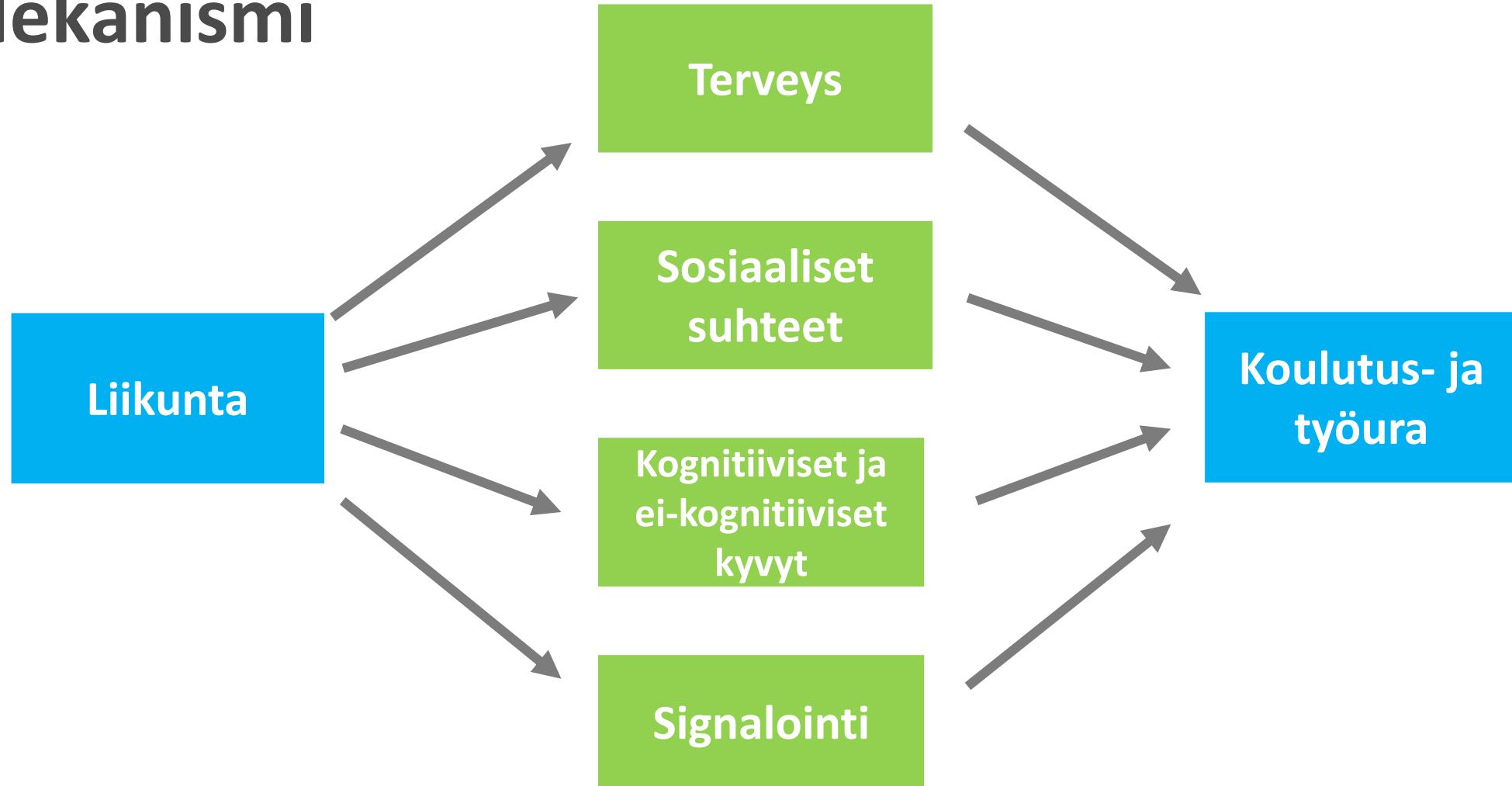

Lapsuuden liikunta ja työmarkkinoille kiinnittyminen

- Lapsuuden liikunta on positiivisesti yhteydessä **työllistymisen todennäköisyyteen** ja **työllisyyskuukausiin** (Kari ym. 2016; Kari ym. julkaisematon käsikirjoitus).
- Lapsuuden liikunnan ja **työttömyyskausien** välinen yhteys on negatiivinen (Kari ym. julkaisematon käsikirjoitus).

Mekanismi

Take home message

- Liikunnalla voi olla kauaskantoisia seurauksia, ei pelkästään terveyteen ja terveydenhuollon kustannuksiin, vaan myös **koulutus- ja työuriiin**.
- Yksilön vs. yhteiskunnan näkökulma
 - Inhimillinen pääoma
 - Hyvinvointi
 - Tuottavuus
 - Talouskasvu
- Taloustieteellisestä näkökulmasta kyse on siitä, että liikuntaan panostaminen näyttäisi olevan investointi, joka näkyy paitsi terveydessä ja terveydenhuollon kustannuksissa, myös koulumenestyksessä, koulutusurien pituudessa ja työurilla.

KIITOS

jaana.kari@likes.fi

Lisätietoja

- Kari JT. Lifelong Physical Activity and Long-term Labor Market Outcomes. Jyväskylä Studies in Business and Economics. (väitöskirja esitarkastuksessa).
- Kari JT, Pehkonen J, Hutri-Kähönen N, Raitakari O, Tammelin TH. 2017. Longitudinal associations between physical activity and educational outcomes. *Medicine & Science in Sports & Exercise*, kesäkuu 2017, published ahead of print.
- Kari JT, Tammelin TH, Viinikainen J, Hutri-Kähönen N, Raitakari O, Pehkonen J. 2016. Childhood physical activity and adulthood earnings. *Medicine and Science in Sports and Exercise*, 48 (7), 1340–1346.
- Kari JT, Tammelin TH, Hutri-Kähönen N, Raitakari O, Pehkonen J. Childhood physical activity and long-term labor outcomes. (julkaisematon käsikirjoitus).
- Vasankari, T, Kolu P, Kari JT, Pehkonen J, Tammelin T, Havas E. Terveyden kannalta riittämättömän liikunnan yhteiskunnalliset kustannukset. Valtioneuvoston Selvitys ja tutkimustoiminta. Projektin yhteistyökumppanit UKK-instituutti, LIKES-tutkimuskeskus ja Jyväskylän yliopiston kauppakorkeakoulu.

LIIKKUVA KOULU

skolan i rörelse

Lähteet

Fox CK, Barr-Anderson D, Neumark-Sztainer D, Wall M. Physical activity and sports team participation: associations with academic outcomes in middle school and high school students. *J Sch Health*. 2010;80(1):31–7.

Kantomaa, M. ym. 2017 (tulossa syksyllä 2017). Koulupäivän aikainen liikunta ja oppiminen.

Long JE, Caudill SB. The impact of participation in intercollegiate athletics on income and graduation. *Rev Econ Stat*. 1991;73:525–31.

Stevens TA, To Y, Stevenson SJ, Lochbaum MR. The importance of physical activity and physical education in the prediction of academic achievement. *J Sport Behav*. 2008;31(4):368–88.

Syväoja, H. 2015. Liikkuva keho, tehokkaat aivot - Mitä merkitystä liikkumisella on oppimiselle? Tutkimustiivistelmä. Jyväskylä: LIKES-tutkimuskeskus.

Syväoja, H., Kantomaa, M., Laine, K., Jaakkola, T., Pyhältö, K. & Tammelin, T. 2012. Liikunta ja oppiminen. Tilannekatsaus – lokakuu 2012. Opetushallituksen muistiot 2012:5.

